

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 29.09.2025

§ 105

Talousarviomuutoksia vuoden 2025 talousarvioon

51/02.00.00.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 358 6502

laskentapäällikkö Kati Helin p. 044 716 1059

controller Katja Markkola p. 050 383 6456

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2025 talousarvion sitovat määrärahat, tuloarviot, toimintakatteet, tilikauden yli-/alijäämät, nettoarviot ja investointisuunnitelman menot ovat perusteluosassa esitettyjen muutosten jälkeen 1.9.2025 alkaen seuraavat:

Käyttötalousosa

Lisätään konsernihallinnon myyntivoittoja 4 200 000 euroa ja lisätään myyntitappioita 2 400 000 euroa.

Vähennetään Lahden Tilakeskus -taseyksikön menoja 3 000 000 euroa ja pienennetään poistoarviota 1 000 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- Lahden Tilakeskus -taseyksikkö, tilikauden yli-/alijäämä ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja/-tappioita 5 634 400 euroa
- käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, ei sitova yhteensä 6 800 000 euroa

Lisätään elinvoiman palvelualueen tuloja 820 000 euroa ja vähennetään menoja 3 459 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- elinvoiman yhteiset, toimintakate -429 200 euroa
- kasvupalvelut, menot -21 318 000 euroa
- työllisyyspalvelut, tulot 5 177 000 euroa, menot -45 841 300 euroa
- kaupunkikulttuuripalvelut, tulot 2 028 300 euroa, menot -29 606 300 euroa

Lisätään sivistyksen palvelualueen tuloja 785 000 euroa ja vähennetään menoja 2 225 000 euroa.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- varhaiskasvatus-, perusopetus-, nuoriso- sekä kirjasto- ja tietopalvelut - vastuualueet yhteensä, tulot 6 232 300 euroa, menot -138 204 600 euroa

Lisätään kaupunkiympäristön palvelualueen tuloja 1 800 000 euroa ja vähennetään menoja 1 300 000 euroa.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- kaupunkiympäristö, tulot 27 716 500 euroa, menot -37 722 000 euroa

Tuloslaskelmaosa

Vähennetään verotuloarvota 6 665 300 euroa. Lisätään valtionosuusarviota 2 132 100 euroa. Vähennetään korkotuloja 2 140 000 euroa ja korkomenoja 1 920 000 euroa. Vähennetään muita rahoitustuottoja 1 914 700 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- verotuloarvio, ei sitova 288 614 700 euroa
- valtionosuusarvio, ei sitova 88 797 800 euroa
- korkotulot ja -menot, nettoarvio -3 685 400 euroa
- muut rahoitustulot ja -menot, nettoarvio 7 545 700 euroa

Investointiosa

Lisätään kiinteän omaisuuden investointimenoja 1 000 000 euroa. Vähennetään julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja 5 000 000 euroa. Lisätään arvopapereiden ja osuuksien investointimenoja 9 500 000 euroa ja investointitulot 9 700 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- kiinteän omaisuus, investointimenot 5 750 000 euroa
- julkinen käyttöomaisuus, investointimenot 23 414 000 euroa
- arvopaperit ja osuudet, investointimenot 10 000 000 euroa

Rahoitusosa

Vähennetään antolainojen lisäyksiä 9 000 000 euroa ja lisätään antolainojen vähennyksiä 27 679 600 euroa. Vähennetään pitkäaikaista lainanottoa 30 000 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- antolainat, nettoarvio -58 883 300 euroa
- lainanotto ja lyhennykset, pitkäaikaiset lainat, nettoarvio -30 020 000 euroa.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 22.09.2025

§ 290

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2025 talousarvion sitovat määrärahat, tuloarviot, toimintakatteet, tilikauden yli-/alijäämät, nettoarviot ja investointisuunnitelman menot ovat perusteluosassa esitettyjen muutosten jälkeen 1.9.2025 alkaen seuraavat:

Käyttötalousosa

Lisätään konsernihallinnon myyntivoittoja 4 200 000 euroa ja lisätään myyntitappioita 2 400 000 euroa.

Vähennetään Lahden Tilakeskus -taseyksikön menoja 3 000 000 euroa ja pienennetään poistoarviota 1 000 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- Lahden Tilakeskus -taseyksikkö, tilikauden yli-/alijäämä ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja/-tappioita 5 634 400 euroa
- käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, ei sitova yhteensä 6 800 000 euroa

Lisätään elinvoiman palvelualueen tuloja 820 000 euroa ja vähennetään menoja 3 459 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- elinvoiman yhteiset, toimintakate -429 200 euroa
- kasvupalvelut, menot -21 318 000 euroa
- työllisyyspalvelut, tulot 5 177 000 euroa, menot -45 841 300 euroa
- kaupunkikulttuuripalvelut, tulot 2 028 300 euroa, menot -29 606 300 euroa

Lisätään sivistyksen palvelualueen tuloja 785 000 euroa ja vähennetään menoja 2 225 000 euroa.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- varhaiskasvatus-, perusopetus-, nuoriso- sekä kirjasto- ja tietopalvelut -
vastuualueet yhteensä, tulot 6 232 300 euroa, menot -138 204 600 euroa

Lisätään kaupunkiympäristön palvelualueen tuloja 1 800 000 euroa ja vähennetään menoja 1 300 000 euroa.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- kaupunkiympäristö, tulot 27 716 500 euroa, menot -37 722 000 euroa

Tuloslaskelmaosa

Vähennetään verotuloarvota 6 665 300 euroa. Lisätään valtionosuusarviota 2 132 100 euroa. Vähennetään korkotuloja 2 140 000 euroa ja korkomenoja 1 920 000 euroa. Vähennetään muita rahoitustuottoja 1 914 700 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- verotuloarvio, ei sitova 288 614 700 euroa
- valtionosuusarvio, ei sitova 88 797 800 euroa
- korkotulot ja -menot, nettoarvio -3 685 400 euroa
- muut rahoitustulot ja -menot, nettoarvio 7 545 700 euroa

Investointiosa

Lisätään kiinteän omaisuuden investointimenoja 1 000 000 euroa. Vähennetään julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja 5 000 000 euroa. Lisätään arvopapereiden ja osuuksien investointimenoja 9 500 000 euroa ja investointituloja 9 700 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- kiinteän omaisuus, investointimenot 5 750 000 euroa
- julkinen käyttöomaisuus, investointimenot 23 414 000 euroa
- arvopaperit ja osuudet, investointimenot 10 000 000 euroa

Rahoitusosa

Vähennetään antolainojen lisäyksiä 9 000 000 euroa ja lisätään antolainojen vähennyksiä 27 679 600 euroa. Vähennetään pitkäaikaista lainanottoa 30 000 000 euroa.

Sitovat tasot muutoksen jälkeen:

- antolainat, nettoarvio -58 883 300 euroa
- lainanotto ja lyhennykset, pitkäaikaiset lainat, nettoarvio -30 020 000 euroa.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Kaupunginhallitus päättää tehdä muutoksen konsernihallinnon vuoden 2025 käyttösuunnitelmaan perusteluosassa mainituin perustein.

Esitetyt muutokset päivitetään tarvittavin osin käyttösuunnitelmiin.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden kaupungin hallintosäännön mukaan (38 § Talousarvion muutokset) talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana.

Lahden kaupungin vuoden 2025 talousarvioon esitetään tehtäväksi muutoksia, joihin liittyen on tehty päätöksiä talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Esitetyt käyttötalouden muutokset lisäävät toimintatuloja 7 605 000 euroa, vähentävät toimintamenoja 7 584 000 euroa, vähentävät verotuloarviota 6 665 300 euroa, lisäävät valtionosuusarviota 2 132 100 euroa, vähentävät rahoitustulojen ja -menojen nettoarviota 2 134 700 euroa ja pienentävät poistoarviota 1 000 000 euroa. Muutokset parantavat tilikauden tulosta 9 521 100 euroa.

Muutosten jälkeen tilikauden tulos -38 832 500 euroa. Tilikauden alijäämä on 38 762 500 euroa.

Sitovien tasojen muutokset sekä päivitettyt tulos- ja rahoituslaskelmat on esitetty liitteissä.

Käyttötalousosa**Konsernihallinnon palvelualue****Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot**

Esitetään lisättäväksi tuloja 2,0 milj. euroa. Valmistuneen ennusteen perusteella kertaluonteisia maa-alueiden myyntivoittoja kertyisi vuoden aikana talousarvion tuloarviota enemmän. Tuloarvio ei ole kaupunginvaltuuston nähden sitova.

Esitetään lisättäväksi osakkeiden myyntivoittoa 2,2 milj. euroa ja osakkeiden myyntitappiota 2,4 milj. euroa perustuen Koy Lahden Tiedepuiston ja Paavolakiinteistöt Oy:n omistusjärjestelyihin (KTJ 5.5.2025 § 36 ja KH 25.5.2025 §

177), jossa edellä mainittujen yhtiöiden osakkeet siirretään apporttina Spatium Toimitilat Oy:lle. Tuloarvio ei ole kaupunginvaltuustoon nähden sitova.

Lahden Tilakeskus

Esitetään vähennettäväksi menoja 3,0 milj. euroa. Menojen vähennys perustuu energiakustannuksien sekä ulkoisten vuokrakulujen toteuman alhaisempaan tasoon sekä toteutumattomiin varauksiin. Lisäksi poistoja vähennetään 1,0 milj.

Elinvoiman palvelualue

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta päätti 9.9.2025 § 24 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että lisätään elinvoiman palvelualueen tuloja 0,8 milj. euroa ja vähennetään menoja 3,5 milj. euroa:

- elinvoiman yhteisen tuloja vähennetään 0,2 milj. euroa ja menoja vähennetään 0,9 milj. euroa hanketoiminnan sekä elinvoiman yhteisten toteumaennusteiden vuoksi,
- kasvupalveluihin lisätään menoja 0,3 milj. euroa elinvoimaa kehittävään toimintaan,
- työllisyyspalveluihin lisätään tuloja 1,1 milj. euroa maahanmuuttotyön laskennallisten korvausten toteumaennusteen sekä työllisyyspalvelujen kertaluonteisen tulon vuoksi ja vähennetään menoja 3,3 milj. euroa kevään pitkittyneiden yt-neuvottelujen ja työllistämisen edistämisen menojen toteumaennusteen vuoksi,
- kaupunkikulttuuripalveluihin vähennetään tuloja 0,1 milj. euroa pääsylipputulosten toteumaennusteen vuoksi ja lisätään menoja 0,4 milj. euroa kaupunginteatterin tukemiseen.

Sivistyksen palvelualue

Sivistyslautakunta päätti 9.9.2025 § 82 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että sivistyslautakunnan alaisten yksiköiden menoja vähennetään yhteensä 2 225 000 euroa perustuen talouden tasapainotoimenpiteisiin, yt-menettelyn vaikutuksiin ja inflaation hidastumiseen ja tuloja lisätään 785 000 euroa perustuen positiiviseen tulokertymään varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuottojen ja perusopetuksen kotikuntakorvauksen osalta.

Kaupunkiympäristön palvelualue

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 9.9.2025 § 90 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunkiympäristölautakunnan alaisten yksiköiden tuloja lisätään yhteensä 1 800 000 euroa ja menoja vähennetään yhteensä 1 300 000 euroa perustuen maanvuokratuottojen, kaivuumaksujen ja kadunvarsipysäköinnin ennakoitua korkeampaan tasoon, sekä kunnossapidon sopimuskumppanien riidanalaisten asioiden sopimisen tuloksena kaupungille maksamiin hyvityksiin. Hyvitykset vähentävät kunnossapidon menoja.

Tuloslaskelmaosa

Verotulot

Esitetään vähennettäväksi verotuloarviota 6,7 milj. euroa perustuen tulo- ja yhteisöverojen ennusteen heikkenemiseen.

Valtionosuudet

Esitetään lisättäväksi valtionosuuksien arviota 2,1 milj. euroa perustuen voimassa oleviin valtionosuuspäätöksiin.

Korkotulot ja -menot

Esitetään vähennettäväksi korkotuloista 2,1 milj. euroa perustuen odotettua nopeampaan korkojen laskuun ja tytäryhteisöjen ylimääräisiin lainanlyhennyksiin, jotka pienentävät saatuja korkotuottoja.

Esitetään vähennettäväksi korkomenoja 1,9 milj. euroa perustuen odotettua nopeampaan korkojen laskuun, mikä on ollut suotuisaa vaihtuvakorkoisten ottolainojen osalta, sekä valtuustosopimuksen tavoitteeseen lainakannan alentamisesta.

Korkotulojen ja -menojen muutokset heikentävät tilikauden tulosta 0,2 milj. euroa.

Muut rahoitustulot ja -menot

Esitetään vähennettäväksi muista rahoitustuloista 1,9 milj. euroa perustuen tytäryhteisöiltä saatujen osinkojen arvioitua pienempään määrään.

Muiden rahoitustulojen ja -menojen muutos heikentää tilikauden tulosta 1,9 milj. euroa.

Investointiosa

Kiinteä omaisuus

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 9.9.2025 § 90 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kiinteän omaisuuden investointimenoja lisätään 1 000 000 euroa koska talousarvion määräraha ei tule riittämään vuoden 2025 maanhankintoihin

Julkinen käyttöomaisuus

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 9.9.2025 § 90 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että julkisen käyttöomaisuuden investointimenoja vähennetään 5 000 000 euroa. Investointimenojen vähennys kohdistetaan elinvoimahankkeiden osuuteen.

Arvopaperit ja osuudet

Esitetään lisättäväksi arvopaperit ja osuuksien investointien menoja 9,5 milj. euroa perustuen Koy Lahden Tiedepuiston ja Paavolakiinteistöt Oy:n omistusjärjestelyihin (KTJ 5.5.2025 § 36 ja KH 25.5.2025 § 177), jossa edellä mainittujen yhtiöiden osakkeet siirretään apporttina Spatium Toimitilat Oy:lle.

Esitetään lisättäväksi arvopaperit ja osuuksien investointien tuloja edellä mainittuun järjestelyyn perustuen 9,7 milj. euroa.

Järjestelyllä ei ole rahoituslaskelmavaikutusta.

Rahoitusosa

Antolainat

Esitetään vähennettäväksi antolainojen lisäyksiä 9,0 milj. euroa perustuen arvioitua pienemmistä tytäryhtiöiden rahoitustarpeista.

Esitetään lisättäväksi antolainojen vähennyksiä 27,7 milj. euroa perustuen Lahti Aqua Oy:n, Salpakierto Oy:n ja Lahti Energia Oy:n ylimääräisiin lainanlyhennyksiin.

Lainanotto, pitkäaikaiset lainat

Esitetään vähennettäväksi pitkäaikaisten lainojen lainanottoa 30 milj. euroa perustuen valtuustosopimuksen tavoitteeseen lainakannan alentamisesta.

Konsernihallinnon käyttösuunnitelman 2025 muutos

Kaupunginhallitus on 27.1.2025 § 27 hyväksynyt konsernihallinnon käyttösuunnitelmasta kaupunginhallituksen alaisten yksiköiden käyttösuunnitelman vuodelle 2025.

Käyttösuunnitelmaan esitetään tehtäväksi muutos kohtaan 3.4.2. Valtuustoryhmät ja niiden toiminnan tukeminen. Teksti "Valtuustolle osoitettuun määrärahaan

(kustannuspaikka 1102 kaupunginvaltuusto) sisältyy kuntalain 19 §:n mukainen "Valtuustoryhmä ja sen toiminnan tukeminen" tuki 2 000 euroa/valtuustoryhmä + enintään 1 000 euroa/valtuutettu" muutetaan muotoon "Valtuustolle osoitettuun määrärahaan (kustannuspaikka 1102 kaupunginvaltuusto) sisältyy kuntalain 19 §:n mukainen "Valtuustoryhmä ja sen toiminnan tukeminen" tuki 2 000 euroa/valtuustoryhmä + enintään 1 100 euroa/valtuutettu." Muutos perustuu valtuustoryhmien sopimukseen valtuustokaudelle 2025–2028.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: Kv, ote: talouspalvelut

Kv: ote kaupunkiympäristön palvelualue, talouspalvelut, BDO Audiator Oy:
minna.ainasvuori@bdo.fi